

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019
Dep 0030 Oslo

Vår fil: B14-GC015
Vårt Arkiv: Fagpolitisk
Saksbehandler: Grete Crowo

Oslo 4. september 2014

Høring – Forslag om innføring av plikt til å stille vilkår om deltakelse i aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad til livsopphold med hjemmel i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

FFO har gjennomgått det framlagte høringsnotatet, og vi vil med dette komme med våre synspunkter.

FFOs synspunkter:

- FFO mener at kommunene kan gjøre mer bruk av sin mulighet til å stille vilkår uten at dette hjemles i en ny pliktbestemmelse.
- FFO mener at kronisk syke og funksjonshemmede som er avhengig av supplerende sosialhjelp på grunn av lav uføretrygd, ikke kan pålegges aktivitet.

Dagens lov gir tilstrekkelig grunnlag for å stille vilkår

FFO vil påpeke at det allerede er krav om aktivitet i flere av våre trygdeordninger. Både i sykepengeordningen, arbeidsavklaringspengeordningen og dagpengeordningen er det klare aktivitetskrav, som det også er knyttet sanksjoner til.

Regjeringen foreslår nå at det skal bli obligatorisk for kommunene med aktivitetsplikt overfor arbeidsløse ved mottak av sosialhjelp. I dagens regelverk er det bred åpning for å stille vilkår til personer som mottar økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. Med godt sosialfaglig skjønn og en generell oppfordring til kommunene om å vurdere vilkår, har FFO tro på at dette kan benyttes mere uten at det er nødvendig å innføre en ny pliktbestemmelse. En plikt vil etter vårt skjønn føre til mer byråkrati, og NAV må bruke ressurser på nye runder med grupper som FFO mener må unntas, som uføretrygdede med supplerende sosialhjelp.

Økonomisk sosialhjelp til livsopphold er ikke en ordinær og varig trygd. Det er en sosial ordning som er ment som en midlertidig stønad for personer som faller utenfor andre ytelser for livsopphold og som ikke klarer seg på egen inntekt. Sosialstønad er spesielt viktig for unge mennesker med begrenset eller ingen arbeidserfaring, siden mottak av arbeidsledighetstrygd eller sykepenger forutsetter opptjening i arbeidslivet.

Sosialhjelpsmottakere er en sammensatt gruppe både med hensyn til alder, om og hvorfor de står utenfor arbeid, livssituasjon og helsesituasjon. Det blir derfor galt på helt generelt grunnlag å innføre en aktivitetsplikt. I dag stilles det dessuten ofte vilkår til unge som mottar stønad til livsopphold, slik det går fram av høringsnotatet:

«Det stilles langt oftere vilkår overfor unge i aldersgruppen 18 til 30 år enn andre grupper. Det gjelder særlig arbeidsrettede vilkår i form av yrkesveiledning, jobbsøking, deltakelse i kvalifiserings- eller kompetansehevede tiltak og arbeid for sosialhjelp. Nærmere to av tre Nav-kontor opplyser i PROBAs undersøkelse at det stilles vilkår i over 60 pst av sakene som gjelder ungdom.»

(Høringsnotatet side. 4)

FFO støtter at unge personer og personer som bør inkluderes i arbeidslivet, må bli hjulpet til arbeid og aktivitet. Samtidig bør det gjøres mer bruk av ordninger som er bedre tilpasset arbeidsmotivasjon og kvalifisering, slik som kvalifiseringsstøtten.

Uføre med supplerende sosialhjelp kan ikke pålegges aktivitetsplikt

FFO kan ikke se at høringsnotatet i tilstrekkelig grad tar hensyn til at mottakere av sosialstønad ikke er en enhetlig gruppe, og at en del av denne gruppen er helt eller delvis arbeidsuføre. Departementet burde tydeliggjort dette bedre i høringsnotatet. Det må også presiseres bedre hva som menes med «tungtveiende grunner», som er foreslått som et kriterium for å unntas fra aktivitetsplikten. En del kronisk syke og funksjonshemmede må ha supplerende sosialhjelp fordi uføretrygden deres er for liten til å kunne leve av. Departementet antyder i høringsnotatet at uføretrygdede kan unntas, når det står:

«Tungtveiende grunner kan for eksempel være knyttet til at personen mottar stønaden som supplement til arbeidsinntekt eller pensjonsytelse...»

(Høringsnotatet side s. 4)

Det må gjøres tydelig for kommunene ved en eventuell innføring av aktivitetsplikt at denne gruppen skal unntas, slik at det blir lik praksis over hele landet.

Har man fått innvilget uførepensjon er det ikke lenger noen spesielle aktivitetskrav. For å få innvilget uførepensjon må en i tilstrekkelig grad ha gjennomført hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak for komme i arbeid, dvs. at det er omfattende aktivitetskrav før innvilgelse. Det vil derfor være feil om det på grunn av supplerende sosialhjelp igjen må stilles vilkår om aktivitet og saken på ny må inn til utredning i NAV.

Unge uføre som vil prøve seg i arbeidslivet, bør få tilbud om arbeidsrettet oppfølging i NAV, uten at det innføres en plikt eller er en trussel om å miste supplerende sosialhjelp. FFO blir kontaktet av flere uføre som opplever at de dessverre ikke får denne oppfølgingen av NAV når de etter en del år på uføretrygd har et ønske om å prøve seg i arbeid igjen.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen
Leder

Liv Arum
Generalsekretær